

KONFERENCJA

Jak odpowiadać na specjalne potrzeby edukacyjne uczniów zdolnych – elementy systemowych rozwiązań w szkołach i placówkach

Warszawa, 21 listopada 2012

Prezentacja Poradnika dla nauczycieli

**PRACA Z UCZNIEM ZDOLNYM NA
PRZEDMIOCIE
WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE**

Myślę jak obywatel. Mam wpływ na to, co dzieje się wokół mnie

Autorki: Lidia Pasich, Jolanta Gwóźdź

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

***Dzieci rozpoczynają naukę jako znaki
zapytania, a kończą jako kropki.***

Neil Postman

Aby tak się nie stało, pojawiają się w historii
geniusze ***wykrzykniki*** po to, abyśmy mogli
odkryć w sobie ***znaki zapytania***.

Zawartość i idea Poradnika:

- I. Wstęp
- II. Prawo w służbie zdolności
- III. Koncepcja koncepcji nierówna. Teoretyczne podstawy pracy z uczniem zdolnym
- IV. Bogactwo zdolności potęgą człowieka
- V. Portret ucznia zdolnego
- VI. Kto kogo wspiera i jak? Kompetencje nauczyciela w zakresie pracy z uczniem zdolnym
- VII. Bogactwo w różnorodności
 - A. Strategie i metody nauczania wiedzy o społeczeństwie
 - B. Znam swoją rodzinę i wiem, w jakim kraju mieszkam
 - C. Wiem, kim jestem i współpracuję z innymi
 - D. Wpływam na innych, buduję samorządność i badam społeczność lokalną
 - E. Wiem, w jaki sposób prawo reguluje życie obywateli, rozpoznaję przypadki jego łamania, znam prawa człowieka i potrafię o nie walczyć
 - F. Działam jako obywatel, podejmuję decyzje, badam i komentuję wydarzenia w Polsce i na świecie
- VIII. Mój talent – mój skarb. Praca ucznia zdolnego nad sobą
- IX. Podsumowanie
- X. Bibliografia

Konferencja współfinansowana
przez Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

Cele Poradnika: Nauczyciel:

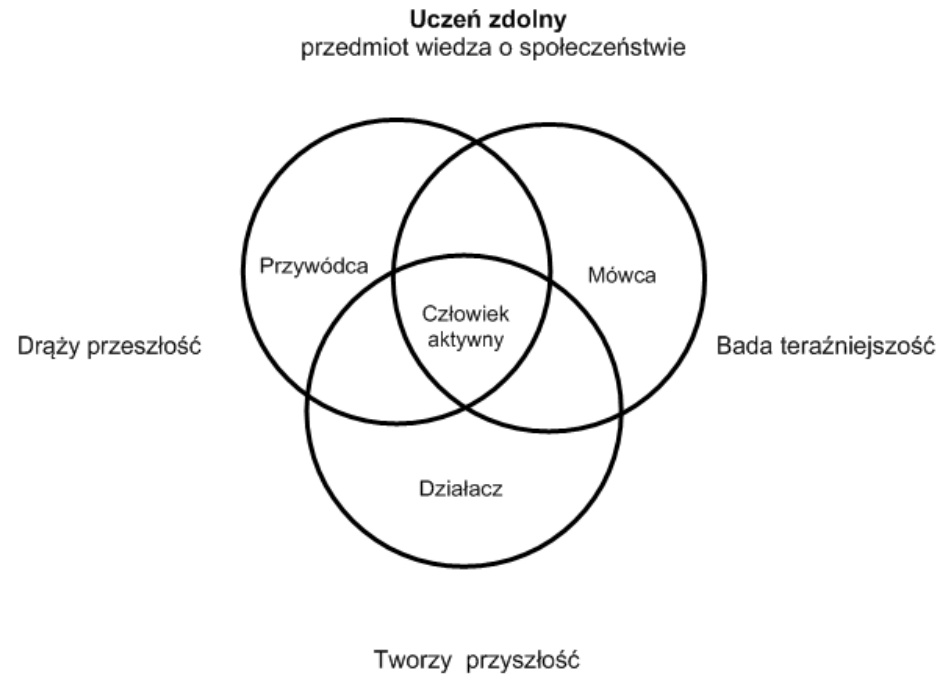
- otrzymuje wartościową wiedzę na temat zdolności uczniów, rozbudza swoją ciekawość poznawczą w zakresie stosowania różnorodnych strategii dydaktycznych, wdraża je i sprawdza; jak działają, jak odebrali je uczniowie i jak się czuje sam w roli eksperymentatora oraz umacnia twórcze podejście do treści przedmiotowych tak, aby uczeń mógł powiedzieć:
 - *Czułem, że przekroczyłem samego siebie.*

Inspirująca teoria

- przydatne koncepcje:

- Josepha Renzulliego (Trójpierścieniowy Model Zdolności)
- inteligencji wielorakiej Howarda Gardnera (lingwistyczna, interpersonalna, twórcza)
- inteligencji emocjonalnej Daniela Golemana
- aktywnej jednostki (Aktiopowy Model Zdolności Alberta Zieglera)

Portret ucznia zdolnego na przedmiocie wiedza o społeczeństwie

Portret ucznia zdolnego

- w zakresie **posiadanej wiedzy**: erudyta, badacz problemów społecznych, politolog, znawca prawa i analityk spraw międzynarodowych oraz ekspert w wielu dziedzinach,
- w zakresie **kształtowanej postawy**: podejmuje działania obywatelskie konwencjonalne i niekonwencjonalne, którym sprzyja wrażliwość społeczna, odpowiedzialność, poczucie więzi, tolerancja, otwartość wobec ludzi i ich problemów,
- w zakresie **podejmowanych aktywności umysłowych i zadaniowych**: bada i rozwiązuje problemy, pisze, rozprawia, czyta, działa, pomaga, planuje, wpływa na siebie i innych.

Rozumienie pojęć – założenia (R. E. Bernacka)

- **Uczeń zdolny** jest obdarzony zdolnościami intelektualnymi, dzięki którym zdobywa osiągnięcia zdeterminowane tymi zdolnościami.
- **Uczeń uzdolniony** uzyskuje bardzo dobre rezultaty w określonej sferze działalności, wysokie wyniki w konkretnych dziedzinach aktywności i wysokiej jakości wytwory.
- **Uczeń utalentowany** posiada talent, który należy umiejscowić ponad uzdolnieniami (**geniusz** - efekty pracy, np. w postaci dzieła, są pionierskie i wchodzą do dorobku danej dziedziny).
- **Uczeń skuteczny** trafnie rozpoznaje i dopasowuje się do nauczycielskiej etykiety prymusa, skutecznie wywiązuje się z roli ucznia i osiąga oczekiwane rezultaty.

Twórcza praktyka

Struktura prezentacji ćwiczeń na każdym etapie edukacyjnym

Etap - wymaganie ogólne - wymaganie szczegółowe - symboliczna nazwa (metafora) - propozycja tematu zajęć - metody pracy - konkretny przykład zadania, ćwiczenia bądź sytuacji dydaktycznej oraz sposób ich realizacji - wyszczególnione rozwijane zdolności i umiejętności ucznia.

Metafory:

*Tropiciel Informacji,
Adwokat i Prokurator,
Negocjator i Mediator,
Demokrata,
Komentator i Interpretator,
Analityk i Marketingowiec,
Obrońca i Ekspert*

Przemyślana praktyka - I etap

- w.o. p. 5. **Edukacja społeczna.** Uczeń kończący klasę trzecią: w. sz. 2) **identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami**
- **Tropiciel Informacji**
- Zadanie dydaktyczne
- *Wybierz jedną z pamiątek rodzinnych. Przygotuj się do zaprezentowania jej i wyjaśnij, dlaczego jest ona ważna dla Twojej rodziny.*

Przemyślana praktyka - II etap

- w. sz. **nr 3 Ojczyzna** możemy zaproponować uczniom próbę odpowiedzi na pytanie; **Czy Polacy są dumni ze swojej przynależności narodowej?**
- **Mówca, Komentator**
- Zadanie dydaktyczne
- *W jakich sytuacjach Polacy odczuwają dumę z tego, że są Polakami? W jakich sytuacjach Polacy wstydzą się tego, że są Polakami?*

Przemyślana praktyka - III etap

- **w.o. p. 6.: środki masowego przekazu , w.sz. 2) uczeń charakteryzuje prasę, telewizję, radio, Internet jako środki masowej komunikacji i omawia wybrany tytuł, stację czy portal ze względu na specyfikę przekazu i odbiorców.**
- **Tropiciel Informacji, Mówca, Adwokat i Prokurator**
- **Zadanie dydaktyczne**
- **Zapoznajcie się z instrukcją do projektu pt. *Media – wolność czy przekleństwo dla współczesnego odbiorcy?* i zaplanujcie sposób realizacji zadań.**

Przemyślana praktyka – IV etap (p.)

- ***Cykl Prawo i sądy*** oraz w. sz.(2.6) ***uczeń przedstawia uczestników i przebieg procesu sądowego: cywilnego i karnego; uzasadnia znaczenie mediacji***
- ***Temat: Pod zarzutem naruszenia dóbr osobistych – rozprawa sądowa.***
- ***Mówca, Adwokat i Prokurator***
- Zadanie dydaktyczne
- ***Zapoznaj się ze scenariuszem symulacji rozprawy sądowej i przygotuj się do odegrania wybranej przez siebie roli***

Przemyślana praktyka - IV etap (r.)

- *w.o. p.8. pdpkt. 2, 5 i 6. Kultura i pluralizm kulturowy, w.s.z. : uczeń wskazuje specyficzne cechy kultury wysokiej.....*
- **Mówca, Przywódca, Adwokat i Prokurator**
- Zadanie dydaktyczne
- *Znajdźcie w toku dyskusji odpowiedź na nurtujący was problem: Jaką rolę odgrywa kultura elitarna a jaką kultura masowa w rozwoju społeczeństwa?*
- *Dokonajcie analizy artykułu prasowego, podajcie argumenty autora publikacji wskazujące na zagrożenia ze strony procesu globalizacji wobec kultury narodowej i argumenty przeciwne takiemu stanowisku.*

Inspiracje Poradnika

- *od aktywności do aktywności; od czytania do działania*

- istotne doniesienia z badań,
- studia przypadku (Ghandi, Einstein, Brunelleschi),
- holistyczne podejście (talent i osobowość),
- możliwość autodiagnozy (kwestionariusze),
- interesująca bibliografia wraz z pożytecznymi stronami internetowymi,
- rozwiązania pod kątem indywidualizacji nauczania z wykorzystaniem ICT,
- ciekawe sugestie i podpowiedzi dydaktyczne (tabelki),
- pozalekcyjne formy pracy z uczniem zdolnym (wycieczki szkolne, organizacje szkolne, gazetka szkolna, publicystyka, konkursy, olimpiady, koła zainteresowań)

Nauczyciel ucznia zdolnego (J. Renzulli i W. Limont)

Kontakt:

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa

tel. 22 345 37 58

www.ore.edu.pl/uczenzdolny